

БОРБА

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП, ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ
И ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕННИЯ ФРОНТ — В. ТЪРНОВО

И з л и з а т р и п ъ т и с е д м и ч н о

Год. XVIII бр. 15 (1620)

В. Търново, събота, 3 февруари 1962 г.

Цена 2 стотинки

В ЧЕСТ НА ОСМИЯ КОНГРЕС НА БКП

ДА ИЗПОЛЗУВАМЕ ВСИЧКИ РЕЗЕРВИ

ЗА ПРЕИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА В СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО!

ЗА НОВИ, ПО-ГОЛЕМИ ТРУДОВИ ПОБЕДИ!

В днешния брой на вестника публикуваме обещанието на кооператорите, механизаторите и селскостопанските специалисти от ТКЗС „Октомврийска победа“ с. Поликраище за преизпълнение на плана за селскостопанска продукция през 1962 година. Обещанието е израз на готовността на селскостопанските труженници от кооперативното стопанство да вложат всичките си сили и енергия в борбата за претворяване в живо дело указанията на Партията и Правителството за непрекъснато увеличаване и поевтиняване на продукцията от растениевъдството и животновъдството.

Разкривайки големите и не използвани резерви за повишаване на добитите от културите и продукцията от животновъдството, чрез рационално използване на земята и широко внедряване на комплексната механизация, достигнатата на селскостопанската наука и челия опит, те обещава да произведат през 1962 година надпланова продукция за 309 682 лева. Основното в съдържанието на обещанието са разработките конкретни агротехнически и зоотехнически мероприятия по отглеждането на културите и селскостопанските животни.

Производството на оборски тор и компост ще достигне 32 000 тона, ще се усвоят нови 3000 декара поливни площи, като при напояването се даде предимство на царевичната. Предвижда се пълно използване на земята за междинни и втори култури на поливни площи.

Решаващо място в борбата за повишаване производителността на труда се отделя на комплексната механизация. 34 600 декара ще бъдат обработени по комплексния начин. Разработени са също мероприятията за уедряване и механизация на животновъдните ферми, за осигуряване на достатъчно и разнообразни фуражи за животновъдството. Особено внимание се отделя за повишаването на производствената квалификация

на кооператорите, за изучаване, обобщаване и внедряване на челия опит в производството.

Обсъждането и приемането на обещанието беше съпроводено с голяма организаторска и политическа работа сред кооператорите и механизаторите в стопанството. Събраната и съвещанията протекоха при голяма активност на кооператорите, направени бяха много ценни предложения за нови възможности за увеличаване на производството и намаляване разходите на труд и материални средства.

Ползвайки опита на ТКЗС „Октомврийска победа“ с. Поликраище, общинските партийни комитети и управителните съвети на ТКЗС в окръга, трябва да разработят мероприятия и предложат за обсъждане конкретни обещания за пълно разкриване и използване на резервите, за изпълнение на плана за 1962 година. Едновременно с обсъждането на обещанията, където всеки кооператор, механизатор и специалист ще каже своята дума, следва да се сключат и договори за съвръщане, като главното в работата на бригадите, звената и фермите бъде борбата за изпълнение и преизпълнение на обещанията и внедряването на челия опит в производството. Цялата организаторска и политическа работа на село сега трябва да се насочи към повишаване творческата активност и ентузиазъм на селскостопанските труженници за използване на всеки благоприятен ден и час за работа на полето, зеленчуковите градини и фермите.

Труженници от селското стопанство, на упорита работа за нови още по-големи трудови победи в чест на Осмия конгрес на Българската комунистическа партия! Успешното изпълнение и преизпълнение на плана и обещанията ще бъде най-добрият дар за конгреса на Партията.

ОБЕЩАНИЕ

на кооператорите, механизаторите и специалистите от ТКЗС „Октомврийска победа“ в с. Поликраище за изпълнението на плана за 1962 г.

Ръководейки се от решенията на ЦК на БКП за ускорено развитие на нашата страна и от задачите, поставени на Мартенското съвещание и Пленума на ЦК на БКП по въпросите на селското стопанство за увеличаване и поевтиняване на селскостопанската продукция, кооператорите, механизаторите и специалистите от ТКЗС „Октомврийска победа“ с. Поликраище постигнаха значителни успехи в изпълнението на плана за 1961 година.

Под ръководството на общинската партийна организация, управителния съвет на ТКЗС и с помощта на масовите организации бе разгърнато широко социалистическо съревнование между бригадите, звената и фермите за повишаване културата на земеделието, за получаване повече и поевтиняване на продукцията от растениевъдството и животновъдството.

През 1961 година обемът на общата селскостопанска продукция по съпоставимите единици нарасна на 4 902 800 лв. срещу 4 551 800 лева за 1960 година. Стоковата продукция се увеличи с 240 000 лева.

На държавата бе продадено в повече 21 тона месо, 200 тона мляко, 301 тона пшеница, 700 тона захарно цвекло, 100 тона зърнено-фуражни култури и над 500 тона домати и други зеленчуци.

През 1961 година за основни средства — строителство, механизация, мелiorация, трайни насаждения са вложени 590 400 лева срещу 436 383 лева за 1960 година. За вложения труд на кооператорите са раздадени 2 315 700 лева, или 150 000 лева повече в сравнение с 1960 година. На един човекoden при план 3.31 лева е заплатено по 3.34 лева или с 0.42 лева повече от 1960 година. Кооператорите, механизаторите и специалистите получили още 201 800 лева допълнително и премирално възнаграждение.

Обсъждайки по бригади, звена и ферми плана на стопанството за 1962 година, вдъхновени от историческите решения на XXII конгрес на КПСС и Ноемврийския пленум на ЦК на БКП, в чест на VIII конгрес на Партията, кооператорите, механизаторите и специалистите

о б е щ а в а м е:

1. Да произведем селскостопанска продукция за 5 477 517 лева, като разкрием допълнителни резерви и преизпълним плана с 309 682 лева. Вместо предвидената по плана 3 789 тона царевична да произведем в повече 960 тона, да преизпълним плана за захарното цвекло с 400 тона, за домати със 102 тона, за млякото със 120 тона, за месото с 30,2 тона, за яйцата със 150 000 броя.

2. Да увеличим производителността на труда с 13 на сто спрямо плануваната и да снижим себестойността на продукцията, като намалим разходите за чист доход с 16 на сто.

3. От икономии на фонд работна заплата да реализираме 250 000 лв. да намалим материалните разходи с 28 105 лв. От горивни и смазочни материали и по-добро уплътняване и поддръжка на машините да икономисаме 28 200 лева.

4. Да се увеличат доходите за разпределение на кооператорите в сравнение с 1961 година с 13 на сто.

За да решим с успех тези задачи, ще приложим следните мероприятия:

1. Ще произведем 23 200 тона оборски тор, 7 600 тона земно-торов компост, 1 050 тона компост от органически отпадъци, 660 тона торова течност и съберем 20 тона дървесна пелел. За правилното съхраняване на оборския тор ще завършим торниците в Първомайци I и II и ще построим три нови торница и 12 ями за торова течност. Ще механизираме извозването и изхвърлянето на органическите торове.

2. Ще осигурим напояване на 30 000 декара обработваема земя, от които 3000 декара новоусвоени площи, като използваме 8 джъждовни машини и инсталации, 3000 метра политегленови тръбопроводи, 1500 метра полуоткрити тръби и обликоване 2500 метра напоятелни канали.

При разпределение на културите на поливни площи ще дадем предимство на царевичната, захарното цвекло, слънчогледа, памука и други. На площ от 4000 декара царевична на поливни условия ще получим по 800 кг. а от 1000 декара по 1000 кг зърно от декара.

3. Ще изградим 12 бригади и 1 сборно звено за комплексна механизация, която обработят 34 600 декара земеделски култури, в това число царевична 5000 декара, слънчоглед 2400 декара, захарно цвекло 2800 декара, домати 200 декара, пипер 200 декара и лозя 900 декара.

Ще завършим механизиранието на проце

сите при зърнените площадки и хамбарите. Ще направим зърнотоварачи с капацитет 50 тона в час, една машина за прибиране на царевични стъбла, един ямкоопател, скара за разтоварване на сляж и оборски тор с икономически ефект 8000 лева.

4. Ще използваме най-рационално обработваемата земя, като заседем междинни подкултури и втори култури и произведем допълнително 24 тона боб, 56 тона метлен клас и метлено семе, 326 тона тикви, 272 тона крмливо цвекло, 90 тона царевича и други.

5. Ще осигурим за нуждите на животните 4450 тона зърнен фураж, 14 000 тона сляж, от които 3700 тона специален от тикви, люцерново сено и царевича. Грубите и тревните фуражи ще изхраняваме в преработено състояние. Ще почистим и подхраним всички пасища.

6. Ще уедрим и специализираме животновъдните ферми, като свинете за угояване отглеждаме в един свинарник, птиците в два кокошарника по за 5000 кокошки и угояването на едрия рогат добитък съсредоточим в две бригади.

7. Ще осигурим довършването и пускането в експлоатация на две доилни зали „Рибена кост“ до края на м. март, ще въведем пълна механизация на новостроящия свинарник в Поликраище и новите птичарници в Поликраище и Първомайци.

8. Ще приложим опита на известния свинегледач Марин Захариев, като зачислим по 50 свине-майки на гледач и по 1500 свине за угояване. Ще удвоим броя на телетата на гледач от 30 на 60.

9. За повишаване квалификацията на кооператорите ще проведем 20 агротехнически и зоотехнически кръжоци с 370 участника, курс със 130 звеноводни, курс за полжавателски групи и тримесечен курс за механизаторите.

10. Ще разгорим още по-силно социалистическото съревнование между бригадите, звената и фермите, ще разширим движението за комунистически труд, като 18 звена и ферми ще се борят за завоюване на това звание. Ще работим по Серпуховския начин и на високи скорости при използването на машините, все по-пълно ще внедряваме челия опит в селското стопанство и новостите в производството, ще се борим за достойно посрещане на VIII конгрес на БКП (Обещанието е обсъдено и прието на бригадни събрания, на които са присъствували над 2400 кооператори)

Регистрирани кандидати за народни представители

1. ЕНЧО СТАЙКОВ СТАЙКОВ (роден в 1901 г.) — член на Политбюро на ЦК на БКП, председател на Националния съвет на Отечествения фронт в 293 Търновски изборителен район.

2. НАЧО ПЕТРОВ ПАПАЗОВ (роден в 1921 г.) — член на ЦК на БКП, министър на просветата и културата, в 286 Свищовски изборителен район.

3. ДИМИТЪР СТОИМЕНОВ СТОИКОВ (роден в 1912 г.) — член на ЦК на БКП и първи секретар на Окръжния комитет на БКП, в 294 Горнооряховски изборителен район.

4. Генерал-лейтенант ДОБРИ МАРИНОВ ДЖУРОВ (роден в 1916 г.) — кандидат-член на ЦК на БКП, зам. министър на народната отбрана, в 292 Сатоводски изборителен район.

5. Проф. НЕДЕЛЧО НЕДЕЛЧЕВ РАДЕВ (роден в 1890 г.) — член-кореспондент на Академията на селскостопанските науки — София, в 290 Павликенски изборителен район.

6. Проф. ФИЛИП КИРИЛОВ ИОРДАНОВ — ФИЛИПОВ (роден в 1914 г.) — директор на народния театър „Иван Вазов“ — София, в 287 Алековски изборителен район.

7. ПЕТКО ИЛИЕВ КОЖУХАРОВ (роден в 1918 г.) — кандидат-член на Управителния съвет на БЗНС — София, председател на Окръжното ръководство на БЗНС — В. Търново и зам. председател на Окръжния народен съвет, в 289 Обединенски изборителен район.

8. СТОЯН СТЕФАНОВ БУЮКЛИЕВ (роден в 1913 г.) — член на Окръжния комитет на БКП и секретар на Градския комитет на БКП — Елена, в 299 Еленски изборителен район.

9. МАРИН ИОРГОВ МИТРЕВ (роден в 1912 г.) — кандидат-член на Управителния съвет на БЗНС — София, член

на бюро на Окръжното ръководство на БЗНС и председател на ТКЗС с. Церово Кория, в 298 Килифарски изборителен район.

10. инж. МАРИЯ ГЕОРГИЕВА ПИПЕВА (родена в 1919 г.) кандидат-член на Окръжния комитет на БКП, началник отдел при ЖП управление Г. Оряховице, в 295 гара Горнооряховски изборителен район.

11. ИВАН ГЕОРГИЕВ ИВАНОВ (роден в 1920 г.) — член на Окръжния комитет на БКП, председател на ТКЗС с. Камеч, в 296 Драгановски изборителен район.

12. МАРГАРИТА БОСИЛКОВА БАКАЛОВА (родена в 1933 г.) — кандидат-член на Управителния съвет на БЗНС — София, член на Окръжното ръководство на БЗНС и главен зоотехник при ТКЗС — Бяла черква, в 291 Сухиндолски изборителен район.

13. ТОДОР НЕДЕВ ТОДОРОВ (роден в 1933 г.) — ком. байнер-орденоносец при МТС — П. Тръмбеш, в 288 Полско-тръмбешки изборителен район.

14. СТОЯН ДИМИТРОВ СТОЯНОВ (роден в 1916 г.) — член на Окръжното ръководство на БЗНС, завеждащ животновъдството в с. Горско Но. во село при ТКЗС — Джулюница, в 297 Стражишки изборителен район.

ВЪРНЕТЕ СВОБОДАТА НА АНТОАН ГИЗЕНГА!

На многобройни събрания трудеците се от гр. Елена изразиха своето възмущение от наглото посегателство върху свободата на конгоанския народ и несправедливото задържане на верния му син Антоан Гизенга. „Приятелю Гизенга, ние сме с теб“ бе възгласа на работниците от жандармерията и х при Градския промкомбинат.

На 30 януари след обед шумът на машините и моторите затихна и в ДАП. Сервизни работници и служители изразиха своя протест. Подобни събра-

ния станаха и в МТС и в други предприятия.

Своя протест от незаконното арестуване на заместник министър-председателя на република Конго Антоан Гизенга изразяват и работниците от цех „Кирко Конаров“ на ДИП „Металургия“ — Горна Оряховица, пионерите от дружинка „Георги Смирлиев“ — Г. Орхивица, трудеците се от с. Драгичево и много други.

(По дописки на: К. Василев, Е. Топузанов, Ст. Никол)

В БИТКА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ОБЕЩАНИЕТО

Вдъхновен от миналото, диниците си успехи, работническия колектив при Държавни жезарни заводи — Горна Оряховица неотдавна даде ново обещание за преизпълнение на плана за 1962 година. По всяка цехове започна благородна трудова битка. Особено разгорена е тя в бонбонената фабрика. Бригадите за комунистически труд се надпреварват за производство на повече и по-качествена продукция. И вече виждат резултатите от своята

работа.

Бригадата в халваджийския отдел с ръководител Йордан Велков изпълнява трудовите си норми 137,24 на сто, а бригадата на Иван Мамушков от вафлений отдел — 136,14 на сто. Високи са постиженията и на бригадата на Грозданка Аспарухова — 131 на сто, на Младката бригада в картонажния отдел — 146 на сто. Преизпълняват трудовите си норми почти всички бригади.

Ст. Градинарова

ОТЛИЧЕН СТАРТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА

Колективът на ДИП „Киселия“ гара Крушево се бори за звание „Предприятие за комунистически труд“. Благодарение на това той преизпълнява плана за 1962 година още от първите дни на януари. Съревнованието между четирите бригади за комунистически труд доведе до преизпълнение на месечния план за общата промишлена продукция с 16,51 на сто, като е произведено в повече 48,188 кг рафинирано слънчогледово масло. При

план за средна изработка на едно лице от промишлено-производствения персонал 7,267 лева е постигната 8193 лева, или планът за повишаване производителността на труда е изпълнен 112,74 на сто.

Колективът обещава до деня на изборите — 25 февруари да изпълни плана за месец февруари, а до 30 август 1962 година, деня, в който ще се открие Осмия конгрес на БКП да изпълни обещанието.

Т. Кръстев

В чест на изборите

На 28 януари в чест на предстоящите избори се проведе общ трудов ден по засяване на района на селата Големина, Нацовци, Малчевци и Върлинка. Килифарска община. Въпреки неблагоприятното време — силен снеговалеж, над 100 души заедно с кандидатите за общински съветници от тия села Стефан Дончев, Петър

Н. Байчев и Байчо Т. Генчев, още отрано се отправиха към обекта в м. „Зъбера“. Изкопани бяха над 1000 дупки, в които през пролетта да бъдат засадени орехови дръвчета. След години този полугол сегашен хребет ще стане красива местност.

Стефан Н. Дончев

Из Съветския съюз

Съветската медицинска наука има едни от най-големите и безспорни достижения в света. За здравео на съветските хора в дните към комунизма се полага изключителни грижи. За определянето на точните диагнози при различните заболявания, травми и пр. рентгенът намира най-широко приложение. На кадъра показваме момент от работата над рентгенова снимка в Областната болница — гр. Тула за точно определяне на травма на главата и се прави най-успешна операция.

Снимка: О. Иванов
Агенция „Новости“

РАЗГОВОР В АГИТПУНКТА

си в списъците, съветва...

На вратата плахо се по-чука. Стеснително влиза ученикът Иван Димитров — курсист в Строителния техникум. В бележника му повече от оценките на преподавателите му са „отличен“ и „много добър“. На 25 февруари за първи път ще гласува.

— С радост посрещам този ден. Така съм щастлив, че и на мен младия гражданин на Републиката се гласува, такова доверие. Идва и други граждани. Те всички живеят в този квартал вече години наред,

познават се добре. А в агитпункта е така приятно, топло. Затова никога не бързам.

На една страна са сесъбрали бай Тотко, Цони Милев, председателът на 46 отечественофронтовска организация Йордан Ганев. Разговарят оживено за отговорите на маршал Малиновски на въпроси на кореспондент на в. „Правда“.

На другата страна Милка Милева, женотговорничка в кварталния комитет и Надка Добрева са обсъждали програмата за предстоящата седянка.

Постепенно разговорът става общ. Намесва се и учител-пенсионер Асен Христов. Основна тема сега става Търново — в миналото и сега. Всеки си спомня какъв бе града преди няколко десетилетия. Неблагоустроени улици, почти навсякъде кално, замърсено.

— Спомняте ли си — намесва се Милка Милева, — преди Градския народен съвет магаретата се вардяха. Уехме в частни къщи. Дойде си преди няколко дни Мара Кисилева, нали я познавате. Отишла към парк „Никола Габровски“, Останала

удивена. „Но това не е Търново. Друг град е той — похубав“ — това ми каза тя.

— Пък не го ли виждаме. И в миналото дойдох ли избори започнаха да обещава — вода ще докараме, това ще направим. После всичко се забравяше — спомня си бай Асен. Едва сега мечтата на търновци се осъществява. Затова с чиста съвест ще гласувам за нашите избраници.

Така е. Нашият роден град става все по-красив, привлекателен. За него, за бъдещето на нашата Родина, на 25 февруари ще гласуваме за кандидатите на Отечествения фронт.

Изборите у нас и у нашите Южни съседи

Изборите за Народно събрание, народни съвети, съдии и съдебни заседатели, които ще се проведат на 25 февруари т. г., са акт с голямо обществено, политическо и държавно значение. Давайки своя глас, българският гражданин прави преглед и оценка на цялостната дейност на органите на държавната власт, упражнява едно от своите най-важни политически права и практически взема дейно участие в управлението на страната.

Именно в това се изразява и демократичният характер на нашата изборителна система, проличава основните различия между нея и изборителните системи на южните ни съседни страни.

Докато нашата изборителна система дава необходимите гаранции за истинско народолюбие, то изборителните системи на Гърция и Турция са предназначени да осигурят политическото господство на капиталистите и да не допускат народа да участва в управлението на държавата. Това беше изразено особено ясно при подготовката и провеждането на изборите в Гърция през октомври 1961 година. Още щом бе гласувал изборителният закон, станало ясно, че правителствената върхушка е решила да прибегне до всички позволени и неупотребени средства, за да си осигури необходимото мнозинство в парламента, макар че в гърцката конституция се говори за равно изборително право, за приемането на изборителния закон това право фактически бе потъпкано. Така наречената „прогресивна пропорционална система“ на практика осигурява привилегии на господстващите класи. Според нея разпределението на гласовете става на два кръга. За да участва във второто разпределение, всяка една от партияте трябва да е спечелила най-малко 15 на сто от гласовете при първото разпределение, коалиция от две партии — 25 на сто, от три и повече партии — 30 на сто. Ако не получат необходимия брой гласове, партияте се изключват от второто разпределение, а техните гласове се присвояват от партията, получила най-много гласове. В Турция работата е още по-опростена. Членовете на Републиканския сенат се избират по мажоритарната изборителна система.

Демократичният характер на нашата изборителна система проличава особено ясно при организирането и провеждането на изборите. Издигането на кандидатурите става от името на най-масовата обществена организация у нас — Отечествен фронт. А това е израз на единството на трудещите се, които посочват за свои представители най-добрите в производството, науката, културата и общественото-политическия живот. Цялата подготовка, извършването и отчитането на резултатите от изборите е блестящ израз на сплотеността, единството и вярата на българския народ в светлото бъдеще, към което нашата страна уверено крачи под мъдлото ръководство на славната Българска комунистическа партия.

Предизборният период и провеждането на изборите в Турция и Гърция през 1961 г. се превърнаха в жалка пародия, при която чрез разюздан полицейски терор бе отнета възможността на гражданите на тези страни да изразят своята воля. Предизборната кампания в Турция протече в атмосфера на ожесточени схватки, като често пъти се стигаше до побоища между привържениците на отделните партии. В нито една от изборните платформи на 4-те партии не бе включен въпросът за аграрна реформа, която е от жизнено значение за Турция.

Изборите в Гърция през 1961 година всъщност се превърнаха в изборен фарс, в който бе изнасилена волята на гърцкия народ. Тяхното предложение бе възложено на служебното правителство на запаления генерал Довас. Най-силният аргумент на предизборната агитация беше... полицейската палка. Трима убити, 500 ранени и повече от 500,000 фалшифицирани гласове, такава е печалната равнотежа от парламентарните избори в Гърция. Въпреки разюздания терор и взетите мерки да се изнудят и изнасили народната воля, над 700,000 гърци дадоха гласовете си за представителите на прогресивните сили в страната. Опитите да бъде задушен гласът на правдата, да бъде заличен от съзнанието на гърцкия народ споменът за националната съпротива, чието знаме издига на Акропола националния герой на Гърция Манолис Глелос претърпяха провал. Гърците твърдят се издигнаха кандидатурата на Глелос и той получи над 66 000 гласа.

Волята на гърцкия народ бе фалшифицирана, но той поведе упорита и смела борба, за да разобличи машиниците на Довас. В своите изявления лидерът на БДА Пасалидис нарече изборите „изборен преврат“. Последваха: протестно събрание на 500 атински адвокати, на съдебни представители в изборните секции, протестни събрания на различни професии, обществени и други организации, протестни декларации, обръщения и изявления на видни гърцки общественици, учени и културни дейци, пресконференции на Пасалидис и Папандреу, издаване на „черната книга“, в която са изнесени всички случаи на терор и насилие. Върх на тази общонационална борба бе искането да бъде съдено служебното правителство на Довас и смелата проява на високо гражданско съзнание и доблест на 100-те депутати от ПАМЕ и Обединения център, които в знак на протест бойкотираха откриването на парламента. „Никога в историята на Гърция — писа буржоазният в. „Етнос“ — не е имало случай опозиция, представляваща мнозинството на гърцкия народ, да не присъствува на откриването на парламента. Вместо в празник тържественото откриване на парламента се превърна в панахида на банкрутиралата политика на насилието и терора“.

Ст. СТОЯНОВ

Школа за обучение

За да могат комсомолските дружества и организации да се справят с отговорните задачи Окръжният комитет на ДКМС организира десетдневна школа за обучение на секретарите на дружествата от кооперативните стопанства и ДЗС.

Изнесени бяха няколко лекции. В съдокладите си много секретари на общински комитети разказаха за положител-

ния си опит.

В отделни доклади бяха разглеждани и въпросите за идейно-политическата работа, за изучаване героичната минала на родния край, за решенията на Десетия пленум на ЦК на ДКМС и др.

Преди няколко дни школата завърши своята работа.

Б. ИЛИЕВ

Пред празника на народното творчество и бит

Издирването на народните обичаи, хора и танци

Благодарение на голямата подкрепа на Партията и Народно правителството през последното десетилетие в нашата страна се направи толкова много за издирването, разкриването и популяризирането на народното творчество, колкото не бе направено от буржоазните правителства десетилетия наред. Организирана се напълвания в. Родните и Добруджа, надявания в много окръзи. Но по-важните на народното творчество и бит, както е предвидено да станат в нашия окръг, са на още по-широка основа. При нас ударието на празниците е сложено еднакво както към проучването, пресъздаването и популяризирането на

народната песен, така също и на народните хора, танци, обичаи, носии и инструменти. Написването на настоящата статия се наложиха от многото запитвания, отправени към методическия кабинет по художествената самодейност и Окръжния комитет на Отечествен фронт по редица въпроси, свързани с празниците и по-специално как да се издирват и проучват народните обичаи, хора и танци.

Народното танцово творчество представлява неизчерпаем източник за разкриване на характерните черти на нашия народ; сила, жизнерадост, оодост, веселие и увереност. Българските народни хора и танци, бавни или бързи, лирични или весели, пълни с богати и разнообразни движения неповторими по богатство на ритъм и красота на костюмите

са изключително богати и неизчерпаем извор за творческа постановка на работата. Народните хора и танци са дошли на сцената на живота непринудено, повикани от свободния и весел нрав на нашия народ, когато той е изпитвал голяма радост и задълство от своя производителен труд. В редица български народни танци са отразени трудови процеси, с движенията на ръцете си българинът показва своята сърчност, ловкост и умение.

И през най-мрачните години на своето съществуване българинът е бил винаги съпътстван с народното хоро и танц. Като форми на проявление на вътрешните емоционални преживявания народният танц е бил изпълняван в „соби“, на чардака, в механата и на мегдана („хорището“). При

издирването на народните хора и танци винаги трябва да се търси какво е хорото или танца — мегданско или късно самото наименование „хоро“ идва от мястото, където са се играли хората и танците — хорище. За хорище са били избирани удобни мегдани или сред селото, или пък край селото.

Някои от формите на изява на народната душа се промениха с промяната на бита в нашия живот. Сега в най-малките села светли електричество, свирят радио, проектират се филми, изнасят се спектакли от самодейни и професионални театри, ансамбли и пр. Всичко това влияе върху традициите и естествено то ги допълва. За да се издирят народните хора, да се популяризират и се внесе ново, социалистическо съдържание, налага се системна и упорита работа при проучването на традициите, които има да се извършва. Носители на ценното танцово творчество са възрастните хора. Във всяко село са популярни най-добрите майстори на хорото и ръченицата. Ръководителите на самодейните танцови колективи и членовете на местните комисии

трябва да проучат кои са тези майстори, да отидат при тях и да разговарят с тях. Да се има предвид, че тези възрастни хора на млади не са били така отпаднали, не са ходили с бастуни и патерички, а сигурно са били стройни, силни и снажни, пълни със сила и енергия. Нека в тези разговори се намерят топли думи за възстановяване на някои от техните спомени за миналото. Изникна ли случай не бива да искаме и да настояваме човекът да спомне и да заиграе, за да ни покаже. Това е по-късен етап от проучвателната работа.

Когато разпитваме за хорото, обязательно да се имат предвид някои неща: как се казва хорото, от кого е изпълнявано — мъже, жени или смесени, как са се залавяли на хорото — на пояс, за ръце и пр., по какъв повод се е играело това хоро — преди сватба, на даряване, в сватба или неделя, преди годеж или след годежа на момата, в момковия двор или на мегдана: какви са призиванията, с какво са били облечени танцуващите, какви инструменти са свирили мелодията или пък са играели на пе

сен, какъв е текстът на песенката, с припяване ли е ставало всичко това, и в каква форма са играели (кръг, полукръг, права редица или пък поотделно); от кого знае хорото, от кого го е научил и пр.

В никакъв случай не бива да се смята, че с едно посещение работата ще се свърши. Може би ще се наложат няколко пъти да ходим при един и същи човек. При второто или третото посещение много полезно ще бъде да се води музикант, който да знае мелодията на хората, да ги засвири. Може би този път хореиграчът, при когото сме отишли, ще потроне. В този момент е нужна напълно гъвкавост. Веднага трябва да се заиграе с него, за да не се почувства в неудобно положение. Заучаването на стъпките и движенията трябва да стане много върно. След като се заучи хорото, да се изпълни още няколко пъти и да се пита така ли е? Търсено на верния стил (външните качества на хорото) е много важно. Проучването на съдържанието на танца пък ще допълни стила и ще се оформи пълният характер на танца.

Ив. ДОНКОВ

Дела на народната власт ХУБАВЕЯТ СЕЛАТА ОТ БУЙНОВСКАТА ОБЩИНА

Красив е Еленският Балкан и зиме, и лете. Спотайлите се в пазвите му села в последните няколко години измениха своя облик, измени се и се подобри материалното и културното благосъстояние на селяните. Това те чувствуват в своето ежедневие.

От върха „Симаново“ до върха „Бутура“ са населените пунктове на Буйновския народен съвет. В което село да идеш, чувствуват се новите придобивки на балканджите.

Така например, в с. Илаков рът израсна в центъра нова привлекателна постройка на народното читалище, хубав магазин, библиотека, помещени за пълномощничеството.

Доскоро селяните ходеха по дергата и кладенците за вода. Неотдавна хубавата „Симановска“ вода бе докарана в селото и махалата Угоряковци. За нуждите на населението е построена фурна, която ще започне да произвежда хляб още тази година.

Под грижите на народната власт и с трудовия ентузиазъм на илаковърчани, електрическа светлина заля селото и махалите край него. Голяма трудност бе за селяните автобусната връзка с града. Днес два пъти на ден през селото минава рейсова кола. Изпълкомът на местния съвет положи грижи и за

жители от с. Мийковци. И те до скоро нямаша електричество. Днес обаче селото и три махали са електрифицирани. Капитулацията на селото, в центъра му до двуетажното училище с читалищен салон има друга двуетажна сграда, предназначена за здравна служба, ТКЗС, кооперативните магазини и др. Същата трудност изпитваха в миналото мийковчани, когато им се налагаше да отидат до Елена или до Търново, губеха по два дни. Сега автобусът идва сутрин, взема пътниците и към 17 часа ги връща обратно.

Обнови се и село Буйновци. И тук срещу света и читалището израсна двуетажната сграда на здравния дом, с хубава цветна градина. За здравето на кооператорите се грижат лекар, зъболекар. Красива е сградата на Държавното горско стопанство. Ще краси селото и строящата се голяма търговска сграда. Доведена бе вода от 10 километра от местността „Марков бун“. Голям труд положиха за тази придобивка и млади, и стари. Дял има и изпълкомът, начело с неговия председател Пенчо Савов.

Подобри се в селото и обществено хранене. Открит е хотел. Доскоро пустеещата местност „Моянка“ стана място, където са построени сградите на ТКЗС. Буйновчани са най-до-

волни от електрическото осветление, което вечер залява селото и няколко махали край него: Велковци и Лазарци.

Подобриха се и битовите условия на кооператорите от Тодевци. За по-малко от две години те се сдобиха с електричество, водопровод, хубав парк за отдиш на трудещите се. Старите хора се радват на придобивките наравно с младите.

Най-отдалеченото село, разположено под боровите на красивия „Шипков рът“, е с. Дренци. Жителите му са известни със своето трудолюбие. С тяхна помощ и грижките на Партията и Правителството и тук в центъра, израсна красива читалищна сграда. Близна по всички краища на селото и домовете студена балканска вода. Феврична е гледката вечер като блеснат електрическите лампи.

Електрифицирани и радиофицирани са 4 махали. Наред с тези хубави придобивки кооператорите много добре помнят нещастното минало. Тогава те гледаха буйната река на 5-6 брода, за да стигнат до с. Тодевци. Днес автобусът се извива сутрин и вечер пред хубавата постройка на съвета. Най-лична е постройката на училището, което през лятото приюта на лагер много деца от района и окръга, за да укрепнат на чист балкански въздух.

Построен е край селото и хубав горски кантон, пътятца са прокарани сред балкана до „Козилото“ и „Гръстенището“.

Безспорни са успехите на Буйновския съвет. Доволи са жителите му. Във всяко село бди над тях здравен орган. Когато по-рано можеха да видят кино, а сега всяка седмица във всяко село се проектира филм от подожното кино в Елена.

Своята благодарност за тези топли грижи на Народната власт жителите на Буйновския съвет ще изразят на 25 февруари, като гласуват единни, сплотени за издиганите от тях избиратели, които ще допринесат още повече за културата, бита и разцвета на техните села.

К. ВАСИЛЕВ
от Обществения редакция на в. „Борба“ — гр. Елена

ПРЕГЛЕД НА НИЗОВИЯ ПЕЧАТ

Повече за предизборното оживление и големите промени на село

Наближават изборите за Народно събрание, народни съветници, съдии и съдебни заседатели. Трудещите се у нас се готвят да ги посрещнат с радост да гласуват за кандидатите на Отечествен фронт. Във всяко село и град, по фабрики и строителни обекти, в кооперативните стопанства, сега те правят преглед на постигнатите успехи през последните 3-4 години — годините, които обхващат мандата на сегашното Народно събрание и народни съвети. А те, успехите, не са малко.

След Априлския пленум на ЦК на БКП и Седмия конгрес на Партията, у нас станаха дълбоки преобразования на обществения, стопанския и културния живот. Утвърди се линията на по-нататъшното развитие на народната демокрация, на ускорено социалистическо строителство. Линия, която получи всеобщото одобрение на трудещите се в нашата страна, която се увенча с без-

спорни успехи, удържа програмата на живота. Първостепенно задължение на нашия социалистически печат, в това число и на многотиражките, е широко да отразяват успехите в строителството на социализма, настъпните дълбоки преобразования в живота на трудещите се, да пишат за голямото предизборно оживление.

Много от редколегите на селските многотиражки в окръга съвременно се ориентират и в издадените от тях броеве след обявяването на изборите, намират място все повече материали със съдържание за предизборното оживление в техните райони, за постиженията в строителството и селското-панското производство.

Цялата втора страница на бр. 1 от 20 януари т. г. на многотиражката „Трудов подем“, която се издава в с. Полски Тръмбеш, е посветена на този въпрос. Под общо заглавие „През последните три го-

дини“ са поместени подходящи материали и снимки за пуснатата в действие през м. май 1961 година нова пневматична мелница, съоръжена с модерна съвременна техника, новото предприятие за млеко-преработване, влязло в редовна работа през март 1959 г.

Другарят Тодор Иванов, ръководител на цех „Странджа“ на ДИП „Строителни материали“ в Търново, разказва за разширенето на цеха. От малко предприятие с примитивна технология, където вечни процеси са били извършвани ръчно и с много тежък труд, сега цех „Странджа“ е модерно предприятие, с високо механизирани процеси.

В друг материал на същата страница се разказва за успехите в областта на здравеопазването.

Освен това многотиражката информира своите читатели за предизборната подготовка, за обсъждането на кандидатурите за окръжни и местни съветници.

За обсъждането на кандидатурите и настъпното предизборно оживление в района на Долнооряховска община пише в броя си от 22 януари т. г. многотиражката „Ленински зов“.

Но докато тези и някои други многотиражки в окръга повдигат своите страници на въпросите за предизборната подготовка и успехите на трудещите се, съвсем не е така в много от останалите кооперативни многотиражки. А как те ще съдействуват за разясняване на придобивките, на голямата полза от тях за трудещите се, щом не пишат за тях. Нали те, големите успехи във всички сфери на нашия стопански, културен и политически живот ще едновременно трудновите хора към нови, по-големи завоевания, ще ги подтикнат на съревнование за изпълнението на плана за 1962 година и големите задачи пред Осмия конгрес на БКП.

До деня на изборите многотиражките в окръга ще издават още по един или два броя. Те трябва да бъдат посветени преди всичко на предизборното оживление и успехите на нашите родни села и кооперативни стопанства.

Народната власт разтвори широко вратите на всички учебни заведения у нас за желаещите да повишат своето образование. Сега те могат едновременно да работят и следват заочно.

На снимката: Група студенти, заочници при Висшия финансово-стопански институт в гр. Свищов, заедно с проф. Мистинов.

ВРЕМЕННИТЕ ПРОФГРУПИ

По-голямата част от пътниците влакове в северната жп мрежа се обслужват от превозни те пътнически бригади — Г. Оряховица. Една бригада се състои от 4-5 служители. Работата си тези малки производствени единици извършват винаги извън местоположението на службата. Затова тяхната дейност не може да се наблюдава и подпомогат постоянно и непосредствено, ако не се смятат контролните проверки.

Едно от организационно-масовите мероприятия на профгрупите при пътнишките превозни наряд — Г. Оряховица, което активно подпомага служителите от превозните бригади, е образуването на временни профгрупи за възне на всеки влак.

Още от тръгването на влака профгрупата дава обещание за културно обслужване на пътниците, за поддържане на образцова чистота във вагоните, за движението на влака по график. Ако той се движи със закъснение, профгрупата обещава в крайната гара влакът да влезе в графика.

Такава бригада бе създадена на 20.XII. 1961 г. Кондукторите Кольо Асенов и Йордан Енев обещаха да настанават пътниците по места, да обявяват предварително гарите, да подпомагат стари пътници, бременни жени и майки с деца. Чистачът на влака — да поддържа в образцов вид, като своевременно измива купетата,

коридорите. Влаковият майстор — да се грижи за отоплението. Началникът на влака Иван Константинов и машинистът — за движението на влака по разписание.

От Г. Оряховица влакът потегли с 29 мин. закъснение. При активното съдействие на локомотивния машинист и цялата бригада, в гарите, особено където има по-големи престои по технически нужди, се съкращават ценни минути. Благодарение на добрата организация при качването и слизането на пътниците и по-близкото подготвяне на локомотива при вземане на вода и чистене на огън, влакът в София пристига навреме.

По същия начин са работили временните профгрупи в бригадите на Марин Гачев, Иван Глушков, Неико Кръстев, Антон Тонев и други.

От работата на образуваните през 1961 год. 701 временни профгрупи е направена икономия за 1,833 влакчаси или за 37,778 лева нови пари. Тук не се изчисляват загубите, които би ха понесели предприятията, причинени от закъснение на техните работници, пътуващи с влакове, движени със ненавремие.

Със започване на новата година в пътнишките превози налярд отново се подема починът на всеки влак да се образува временна профгрупа.

Ст. КУЛОВ

от Обществения редакция на в. „Борба“ — Г. Оряховица

ИЗ РЕДАКЦИОННАТА ПОЩА

БОРБА

Днес на страницата:

- ☆ Живот и работа за пример
- ☆ „Ще направи и от него майстор!“
- ☆ Предконгресният дър
- ☆ Хора от нашето ново ежедневие
- ☆ Възмущение от постъпката на Йордан Кръстев
- ☆ Татко, върни се при нас!
- ☆ За да бранят Родината
- ☆ Изразват нови механизатори
- ☆ Те ще станат добри домакини

ВДЪХНОВАВАЩИ РЕЗУЛТАТИ

Една мисъл вълнува работническите колективи от Г. Оряховица: как по-добре да посрещнат Осмия конгрес на БКП. Всички напрегат своите мисли да преизпълнят производствените си планове.

На челно място в тази борба се нареждат Държавни захарни заводи, ДИП „Металургия“, фабрика „Рекорд“, ТПК „Оснобождение“, ТПК „Ремонтстрой“.

Още на 25 януари изпълни месечния си план колективът на виброполигона. До 29 януари бонбонена фабрика е произвела продукция за 306 000 лв. и до края на месеца ще произведе над плана за повече от 40 000

Другарят Емануил Борисов е бригадир на четвърта чета, която работи по поддържането на железния път в района на гара В. Търново. С участък от километър 123+800 до 129+800.

Четата поддържа участъка винаги в образцов вид. Въпреки голямото движение по железопътната линия, работниците успяват да се справят добре. На ден те ремонтират по 200 метра участък път, който се почиства от тревата, а баластовата призма се планира добре.

В участъка на тази чета наказателните единици са сведени до минимум, като на километър са стигнали до 3.5. А това ще рече, че участъкът е отличен. Дължи се на добрите работници от четата, които не са малко. Другарят Ангел Иванов — кантонер издига високо името на четата със своето ежедневно изпълнение на нормата 100 на сто. Той е повишил производителността на труда 107 на сто.

Не по-малко усърдни са и другарите Ангел Койчев и Иван Димитров — постоянни работници. И останалите другари работят добре и изпълняват нормите си.

И изпълниха плана си и Промкомбината, дърводелиската кооперация, „Наркоко“ и др.

Д. Данчев
от Обществена редакция на в. „Борба“ — Г. Оряховица

Предсрочно изпълни месечния си план и колективът на текстилната фабрика „В. Мавриков“ — В. Търново. Това той постигна благодарение на разгорялото се социалистическо съревнование в чест на Осмия конгрес на БКП и на разрастването на движението за многомашино и многократно обслужване.

За усърдието, с което работи, четата е награждавана многократно и с чест държи знамето „Чета-първенец в участъка“. Тя не ще се посрами и за напред.

Д. Попов

ДАДЕНАТА ДУМА СТАВА ДЕЛО

Миналата година през пристанище Свищов преминаха най-много до сега товари — 471,000 тона. Достигнатите успехи се дължат на активното участие на всички работници и служители в социалистическото съревнование.

Сега колективът обеща да изпълнява и преизпълнява производствената си програма да повиши производителността на труда и снижи себестойността на един тон товари. Няма бригада, която да не е сключила договор за съревнование, няма работник и механизатор, крановик и служител, който да не е обещал да работи за високо качество и високопроизводителен труд.

Поради застудяването навигацията бе временно спряна. Колективът обаче не бездейства. Всички производствени работници работят за повишаване на квалификацията си. Те заявяват, че в чест на Осмия конгрес на БКП ще положат всички усилия и още щом бъде открита навигацията ще догонят изоставането, ще увеличат с 2 на сто интензивността при обработката на корабите, ще съкратят престоя на вагоните с 5 минути.

Дадената дума вече става дело. Само 4 работника от бригадата на В. Рангелов на 13 януари претовариха от шлепа на склад 736 тона метал при нормата 213 тона, а Никола Захариев за 6 и половина часа об-

Образът на новия социалистически човек все по-често и по-често се среща в нашето всекидневие. Наскоро бях свидетелка на случки, които ме развълнуваха.

В магазина за трикотаж на

работи 432 тона товари, като изпълни нормата си 422 на сто.

Разширяването на движението за комунистически труд, в което са включени работниците от бригадата на В. Рангелов и Г. Прокопиев, ще спомогне трудовите успехи с всеки изминат ден да се увеличат, а социалистическото съревнование пред Осмия конгрес на Партията да увлича повече хора.

А. Патлов

СТУДЪТ НЕ ГИ СМУЩАВА

Тънка снежна пелена е покрила село Родина и околностите. Меката зима предвещава, че в скоро време замръзналата земя ще се разпусне.

Не грае работливото сърце на кооператорите. В тия зимни дни усилено се извозва оборски тор в зеленчуковата градина и се натрупва високодобивния участък за царевича, от който кооператорите са оесчили да получат по 600 кг зърно от декар. Общо досега е извозен над 270 тона обор-

ски тор и събрали около 2100 кг дървесна пепел.

Макар да е студено, строителната група на Стано Маринов е на обекта. В продължение на повече от месец усилено се трудила строителите и задачата е изпълнена. Новият овчарник е завършен.

Доволни са всички кооператори и особено овчарите, които скоро ще настъпят стада-та си в хубавия овчарник.

Н. Д. Бончев

ИЗУЧАВАТ ТРАКТОРНО ДЕЛО

В ТКЗС „Първи май“ с. Обединение започна работен курс за трактористи. В него участвуват 35 младежи от селата Иванча, Обединение и Долна Липница. Досега са проведени 8 занятия, предимно по устройството на двигателите на различните видове трактори. Лектор по тракторното дело е Иван Вълчев от МТС — П. Тръмбеш, а по агротехниката на културите главният агроном на стопанството Борислав Милов.

И. Карацалиев

С голям интерес изучава тракторно дело и над 30 кооператори и кооператорки от ТКЗС в с. Килифарево. Курсът е двумесечен с откъсване от производството.

Вторник и петък са дните, определени за практически занятия. Практиката се води от механика на тракторната бригада в Килифарево Иван Михайлов и от поопитните трактористи. Курсистите започнаха да нормуват още в първите дни на практиката.

Скоро кооперативното стопанство ще има нови, млади механизатори, тъй необходими за селското стопанство.

Р. Ангелов

Трудът е възнаграден

В продължение на 45 дни 22 курсисти в с. Церово кория усвоиха предвидения по програмата материал.

През време на курса за битова култура са изнесени редица беседи от политически, здравен и селскостопански характер. При закриването участниците в курса изнесоха богата литературна програма. Състоя се ревю от ушитите предмети. Същата програма бе изнесена на 18 януари и в с. Капиново, по желание на жените от селото.

Много грижи и труд са вложени при изработката на предметите и резултатите са налице. С вкус е подредена излож-

НОВА БАНЯ

В навечерието на предстоящи избори жителите на с. Горна Студена получиха нова културна придобивка. На 25 януари бе пусната в действие построената в селото баня, снабдена с модерен съоръжения. Общинският народен съвет реши: всеки жител на селото може да се къпе в банята един път безплатно.

П. Янков

Цончо Никифоров

През тази година се навършиха 85 години от обесването на пламенния родолюбец, революционер и народен учител Бачо Киро Петров.

Връзките между Търновското читалище „Надежда“ и Бачо Киро датират още от годината на създаването на читалището — 1869. През ноември същата година членовете на читалището „Надежда“ вземат решение и изпращат до по-големите читалища в Търновско писма, с които ги приканват да събират и изпращат стари и хубави народни приказки и песни. Пръв, който се отзовава на този повик бил учителът от Бяла черква (тогава Горни Турчета) Бачо Киро.

На 7 януари 1870 г. с писмо той изпраща събраните от него песни и приказки, заедно със свои собствени стихове. Последните били четени на едно от заседанията на читалището и с писмо от 7 февруари самостоятелното съобщава на Бачо

Бачо Киро и Търновското читалище „Надежда“

Киро, че „се четеха някои от нашите прекрасни сложени стихове, от които членовете останаха твърде много благодарни за пожертвования труд“. На същото заседание се взело важно решение да се избере Бачо Киро за член-кореспондент на Търновското читалище „Надежда“.

Дълбоко трогнат от това решение на Търновското читалище Бачо Киро веднага отговаря с писмо, в което развълнуван благодарни и искрено се радва на решението на търновци да открият неделни училища за просветата и на възрастните хора. Същевременно той не забравя и продължава да праща народни песни и приказки, които са преработва в стихотворна

форма. От едно писмо без дата, написано вероятно в края на февруари 1870 г. става ясно, че той изпраща трети списък с народни песни, които извършва сам желание да отиде във В. Търново и ги прочете пред читалищните членове.

В архива на читалище „Надежда“ (сега в архива на Окръжния музей) се е запазил и достигнал до нас оригинал на една само народна приказка, преработена в стихове от Бачо Киро. Това е приказката за воедничаря и момчето, които се надлъгвали кой да спечели брашно. Тази приказка се състои от 190 стиха и накрая завършва с типичното за Бачо Киро поучение към читателите:

„Нека пиши и четеш кой колкото можеш, за народното добро труд нека положеш, с ревност, който са нещо потрудиш, аз бих рекал, че труд му не ще да са загубиш“.

В Търновското читалище полагало големи грижи за пръскането на народната просвета. Читалищните членове решиха и изпратили 51 прочитни книги на Белоцерковското читалище, а на селата Патреш и Димча два вестника. В последното писмо, непубликуван досега, което се е запазило от Бачо Киро до В. Търновското читалище от 7 март 1870 година се изказва голямата благодарност на народния учител за това родолю-

СТРОИТЕЛЯТ НЕ КРИЕ СВОЕТО ИЗКУСТВО

Това беше през 1961 година. Младият строителен работник Христо Чаракчиев и сега си спомня първите дни, когато постъпил в комплексната бригада на Недю Донева от Стройрайон В. Търново. Първите трудности го поставили на кръстопът и той често си мислеше дали не е срещнал като е избрал такава професия. В тези трудни часове му протегна ръка бригадирът Недю Донева.

Непринуденият разказ на бай Недю за борбата с трудностите в строителството увлякоха Христо. Но бай Недю не само разказваше — той учеше и показваше как трябва да се започва първия ред на зид, как се правят връзките. Между него и младите строители бързо се създаде дружба. И тази дружба укрепна още повече, когато той подписа договор и се зае с обучението на Христо и Стоян Славков. Направиха ли грешка неопитните още строители, добродушният бригадир бащински ще им покаже и ще ги поправи.

Младите истински са се възхищавали от майсторските му ръце, от изкуството на добрия строител. И той не крие това изкуство. С всеки изминат ден младите изучаваха и приемаха неговия добър опит и знания. В резултат на това в края на миналата година Христо Чаракчиев и Стоян Славков подобраха квалификацията си и повишиха разряда си от III на IV.

От няколко месеца на строежа на жилищен блок „Байкал“ — В. Търново в бригадата работи като нов, общ работник и младежът Илия Вакинов. Той усърдно тича по обектите, подава материал и помага на строителите, а дойде ли почивка, бай Недю ще сложи грубата си майсторска ръка върху неукрепналото още рамо и ще му заговори. Тогава другите, които не са забравили първите стъпки в строителството, се погледнат и сякаш мълком си казват: — Ще направи и от него майстор!

Ал. Русев

СТРЕЛЦИ—ДОСОВЦИ НА ОГНЕВИЯ РУБЕЖ

В чест на предстоящите избори и градската конференция на Доброволната организация за съдействие на отбраната във В. Търново състезателите по стрелба към стрелковия клуб се състезаваха за индивидуално първенство.

Въпреки ветровитото време с преваливания от дъжд и сняг на стрелбището на ВНЕУ „В. Левски“ се събраха над четирисет младежи, девойки и опитни стрелци.

В упражнението с бойна пушка 3 x 10 на сто метра се състезаваха седем души. Най-добър резултат даде Н. Гранджан — 238 точки. В стрелбата с боев пистолет 3 x 10 на 25 метра участваха девет души. Първото място зае А

Григоров с 93 точки, а на второ място застана Р. Русев, учител от Строителния техникум със 75 точки.

Най-много състезатели оспорваха първото място с малкокалибрена пушка 3 x 10 на 50 метра. Най-добър в тази дисциплина бе Д. Радулов, който набра 226 точки, а Г. Гализов с зад него с една точка разлика.

Добри са и резултатите на Н. Коевски, К. Пендашев, С. Ганев, М. Киселикова и др. От името на Градския комитет на ДОСО Л. Трифонов връчи на заелите първо и второ място почетни дипломи.

майор Лазар Рачев

НАКРАТКО

Окръжното предприятие „Кинесификация“ предвижда да открие през тази година 4 нови стационарни кина и 5 летни киноплощадки.

В чест на предстоящите избори, първото стационарно кино бе открито преди няколко дни в с. Димча. По този случай в селото се състоя голямо тържество.

Градския комитет на БКП във В. Търново и отделите „Просвета и култура“ при Окръжния и Градския народен съвет организират теоретическа конференция по комунистическото възпитание на учениците.

Първото мероприятие: „Работата на класните и курсовите ръководители за осъществява-

не нравственото възпитание на учениците се“ се състоя с учителите от горния курс в актовата зала на Първо политтехническо училище. Доклад изнесе младши научният сътрудник при БАН Пело Пеловски. Станаха изказвания. Обмисли се добър опит.

В училищата на окръга се състоя с учениците от средния и горния курс първият кръг от математическата олимпиада. Тези, които получат 18 точки от 20 възможни, ще участвуват във втория кръг на олимпиадата.

В неделя, 28 февруари, в профбизнеса, във В. Търново се състоя окръжно съвещание за отчитане работата на Окръжното предприятие „Кинесификация“. Изтъкна се, че предприятието е преизпълнило плана си за 1961 година с 361 000 лева (стар курс). Плана за печалбата е преизпълнен с 266 000 лева и са реализирани 106 000 лева икономии при обещание 53 000 лева.

В понеделник, 29 февруари, в салона на държавното кино „9 септември“ В. Търново, се състоя окръжно съвещание за отчитане работата на Окръжното предприятие „Кинесификация“. Изтъкна се, че предприятието е преизпълнило плана си за 1961 година с 361 000 лева (стар курс). Плана за печалбата е преизпълнен с 266 000 лева и са реализирани 106 000 лева икономии при обещание 53 000 лева.

В чест на Осмия конгрес на БКП, киноработниците обещава да реализират през тази година 10 000 лева (нов курс) икономии.

биво начинание. От това писмо узнаваме и готовността на Търновските читалища да снабдят Белоцерковското с един печат.

С това връзките не се прекъсват. Съвременниците разказват, че Бачо Киро бил чест и любим гост на В. Търновските читалищни членове. Укрепили се връзките между театралните групи на двете читалища „Труд“ в Бяла черква и „Надежда“ във В. Търново, които взаимно си гостували.

Възличането на Бачо Киро в борбата на революционния клепеж го откъсва от читалищните работи. Бачо Киро отдал всичките си сили за подготовката на всенародното въстание и след неговото кърваво потушаване героически ужива на бесилото във В. Търново, заедно с Иван Панов Симеонджиев.

Димитър ОВЧАРОВ

в-к „БОРБА“
Стр. 3, бр. 15 от 3. II. 1962 г.

Четири деца търсят своя баща

Трудовият колектив на ДИП „В. Мавриков“ — Търново се отнася с почит и уважение към своята дружка Веска Костинова Калчева. Всички я уважават, защото е добра производственичка, дисциплинирана, възпитана — за пример е на своите дружки. Но не само за това тя е чувствувана близка. Спечелила е сърцата им и като добра майка на 4 деца, към които се отнася с истинска обич и грижа. Въпреки големите изисквания към нея като майка и производственичка, тя успява да се справи с всичко.

Но тази добра жена носи голяма мъка в сърцето. Нейният съпруг Калчо вече два месеца не се е прибирал в къщи, изоставил е децата си, не внася никакви средства за тяхната издръжка. Нещо повече — писмо е правото да получава семейните добавки за децата. В последно време той и неговата майка Сабина Калчева толкова са се самозабрави-

ли, че изгонват през най-студените декемврийски дни Веска да спи в коридора, на студено, отбедена от децата. С всички средства се стреми да предизвика развод. В квартирата е настанил на свободен наем да живее лицето Иван Иликов, като е лишил децата и майка им от топла стая. Правено е опит да му се помогне, сигнализирано е ръководството на Хлебна промишленост в гр. Горна Оряховица, където той работи. Напоследък с неговото поведение и отношение към семейството и децата се е занимал и дружелюбният съд, но безрезультатно. Той все още не желае да се върне при своите деца и жена.

Крайно време е да се потърси съдебна отговорност от този забравил своите задължения родител и се осигури сносен живот на майката и четирите деца, а др. Иликов по-скоро да напусне квартирата.

Т. Върбанов, дописник

Кулинарна изложба

Ръководството на ГТН „Здрава храна“ — гр. Свищов, съвместно с Окръжното търговско предприятие, СП „Месоцентрала“ и някои търговски предприятия уреди в ресторант „Република“ кулинарна изложба.

Интересът на гражданството бе голям. Над 30 експонатите демонстрираха възможностите на работниците от обществено-

то хранене за приготвяне на богат асортимент месни и безмесни ястия, сладкарски изделия. Пожеланията на всички посетители изложбата е: „Всичко това да се вижда не само тук, но и вседневно в заведената на обществено хранене!“

Ст. Александров
от Обществена редакция на в. „Борба“ — Свищов

НА ЗАПАД

Кар. Н. ЦОНЧЕВ

— Ако ти е скъп живота, давай си парите! ..
— Та нали защото животът е скъп, затова нямам пари...

Луд гидия жена бие

Изпълнява на пияна глава Бено Иосифов от село Росица.

Какво е чудо станало във това село Росица с тоя ми Бено Иосифов, домакин в нашето стопанство! Правил им Бено моабет със вино руино червено... Сръбнал ни много ни малко дор пет ми оки... та още, че му запади главата, туй вино пияко росишко, та криво-ляво се връща Бено във своята къща! Отваря вкъщи вратата и почва да бий жената! Пустото вино напират Бено бие, .. не спира. Жена му кротко го моли с два реда дребни съзвонци: „Защо ме биеш без нищо?! срамно е, мъжо, не бива! Какво ти лошо хортувах, като си мирно кротувах?... Тогава Бено продума с прелетен език нервиран: „Пий ми се, вино ще пий! бий ми се, жена, ще бия!“ Кога се съмна, разсъмна Бено си хвана главата: „Защо си набих жената за цяло село на присмех... та всеки в село ще дума, кога ме средне пресреще!“ — Вижте го, щом се напие, жена си почва да бие!

Герчо ТАМБУРАТА

Кар. П. БОРСУКОВ

На много места в окръга около спирките на автобусите не са осигурени чакални за пътниците. Такъв е случаят в с. Нова Върбовка, където пък няма кой да отваря редовно построяната още преди две-три години чакална и пътниците чакат на открито.

— Какво правиш?...
— Нали ще пътувам утре с рейса, та свиквам да го чакам на студено!...

„СЪЗНАТЕЛНАТА“

Една вечер, след като се върнал от училище малкият Стефан заварил включени в електрическата мрежа три котлона, една ютия, две електрически пещки и един нагревател. В същото време неговата майка, която приготвяла яденето на

западената готварска печка, дръвляна ключа и угасила електрическата крушка.
— Защо угаси мама? Да не виждат комшините ли?
— Не — отвърнала майката.
— Трябвало да пестим електрическия ток.

бата още леко димеше, без да експлодира. Чарата излезе, изпъхна воинствено гърди и смело закрачи към нея, когато я вдигна от земята, той най-първо нареди такава дълга и художествена псувня, че свят ни се зави, а след това се хвана за корема и припадна от смех.

— То не било бомба, брей страхливци!

В ръцете му лежеше една черна рипа, майсторски издълбана отвътре и натъпкана с изгорял, черен каменарски фитил.

Та, това е горе-долу историята. Разказах ви я, за да знаете какво може да свърши една черна рипа. Тя провали избора на оня, откраднали кандидат, направи ни за резил пред жените и стана причина да се роди нова приказка в нашето село. Когато нашците усетят, че някой много лъже, вземат, че подхвърлят:

— Я, да му подхвърлим рипата!

Д. ХЕМУСКИ

ВНИМАНИЕ!

... На село Доскот във киносалона не влизай, братко, без клещи и чука! Столовите с настръхнали пирони ще ти разкъсат нейде панталона и ще скръбшиш защо си идвал тук!

Шивачите от туй са предоволни — създава им се работа добра. Но зрителите, твърде недоволни, ще помнят стола, който ги събра...

ЗАЮ—БАЮ

(По дописка на Добруджалиев)

Писмо от Ресен

Драги, Стършелчо любими, каня се от две години, без да трия, без да бриша, пишъмче да ти напиша.

Хубаво е нашто село, сред селата е начело, и се трудят вси стопани образцово то да стане.

Като гъбички червени никнат нови къщи бели, улици асфалтни прави с паркове и площади!

Но... Шахти имаме без скари няма кой да ги постави. Бързо знаем ще ги направят, щом се някой в тях удави.

Построихме фурна нова да се улесни народа рядко хляба е изпечен, казвам ти го най-сърдечно!

Сега в село е мъртво време. Може и да се подреме. С наденици и дападжани, плана май ще изостане.

Ех, да знаеш, братко мили, с комсомолците любими какво чудо със тях става! — Попът тайно ги венчава.

А на младите родилки, сакаш сторено е с били, с попа те се съвещават тайно децата кръщават.

Туй са, братко, новините, те не са от най-добрите. Обещавам отдалече често да ти пиша вече!

БОЖ-ГАР

от Обществения редакция на в. „Борба“ с. Ресен

ГРАМАДА

(Не е от Иван Вазов)

— Не те е срам! Главата на семейство, а остави къщата без дърва и въглища! — натяква и човърна всеки ден съзнаването ми моята жена Парашкева, защото наистина оставих къщата без топливо.

— Ти си най-нехайния, най-студеносърдечния! Студен си като непалена печка в ергенска квартира! Безчувствен си като буква дупеница от Еленския балкан! Черен си ми пред очите като въглища... — гродлъжа-ваше всеки ден бомбардировката.

На такъв ураган от упреци изгърбява ли се? Почти се побоях, нервите ми се разхлопаха като тенкини. Най-после не изгърбих и като се качих на един стол ревах горолъсно:

— Не мога повече да трия! Признавам — виновен съм. Но аз ли съм най-нещастния на този свят? Не! Има — по-окаяни от мен! За магазините в с. Илаков рът от мрежата на Еленската градска потребкооп са доставили дърва. Е добре де, ще кажеш, какво като са им доставили и даже са ги нарязали? Затуй пък въпросната грамада рязани дърва е разпиляна по площада на селото. Дървата събират влага и изчезват по неизвестен начин. Без да преувеличавам мога твърдо да заявя, че заради безотговорното отношение към ценното топливо през ледените дни на Малък Сечко и Баба Марта ги очаква

КАКВО МОЖЕ ДА НАПРАВИ ЕДНА ЧЕРНА РИПА

започне кандидатът и ще лъже до скъсване.

Нашите хора слушат замижал с едно око, кланят глави и викат:

— Тъй, тъй... Ами мост ще ни направим ли?

— И мост ще ви направя, и път и железница ще ви прекарам.

— Искаме я с две гари! — ще се обади пак дядо Димитър Карото. — Едната за горната, друга за долната махала.

Ала един път, не си спомням кой години беше, дойде една лала — спиране няма. Лъже, та се къса! От устата му мед капе. Слушат го байовците и се почесват по главите.

— Хай, да му се не види!

И ха, да се поддадат на агитацията му.

— Аз... — удри се по гърдите той — разбирам народа и страдам за този народ. Този народ, дете страда във войните, дете въшки го ядоха по фронтовете, гол, гладен и жаден! Гласувайте за мене и всичко ще се оправи!

На това място от патристичната му реч, един взе, че се обади:

— На кой фронт бяхте, господин кандидат?

— На всички! — отвърна той. — На предните линии, в окопите! И в Балканската и в Европейската.

Четири часа без прекъсване говори той, без да се смущава

от провокации и тем подобни. Гаврътва от време-навреме по чаша от хубавото вино на Заека, избърже потта от челото и продължава. Разпилята едно кълбо и както върви, хамен да си изтъче чергата. Слаба ни беше просветата тогава и ни лъжеха колкото си щяха. И добре, че беше рипата, иначе — завъртял ни беше главите за едно чудо. Ако питате кой свърши тази работа и сега не могат ви каза в село. Ала аз подозирам, че това е дело на

Дочо Чушката. Вие надали го познавате. Той е среден на ръст човек, жена му се казва Стефана и му е народила шест децурлига. Къщата им, да опреш рамо че я събориш, беше в долната махала, там дете сега построи чаталището. Много занаяти имаше Доcho, ала един най му допадаше — авджилъка и магаринте.

Вратата на къщата си беше отворена да влиза хладина и тъкмо орасторът говореше за националните интереси на царство България, когато някой отвън подхвърли някакъв предмет и той тежко тупна на пода и се търкули до самите крака на кмета. Той скочи като попарен, вдигна бастуна, но не успя да каже и дума. Лицето му пребледня като платно и ние веднага чухме, че това нещо, дете беше в краката му, започна да съска и да миреше на ба-

рут. Настъпи гробна тишина и един взе, че извика:

— Бомба!

Какво стана след този вик трудно мога да ви опиша. Помня, че когато се навирах под масата, някой ме улови за крака и извика — „Страхопъзльо!“ и сам се навря на моето място. Видях как орасторът се разтърсва, сви се в кюшето и се свлече на пода. Само Йордан Чарата, бивш подофицер и герой от „Завоя на Черна“, не загуби самообладание, а извика: „Залегни!“ Грабна смело бомбата и я изхвърли навън. Лежахме на пода около пет минути ни живи, ни умрели. След това надигнахме глави и надникнахме навън. Близо до дъба бомба-

ПО СТРАНИЦИТЕ НА ЧУЖДЕСТРАННИЯ ПЕЧАТ

НЕПИСАНАТА ИСТОРИЯ НА ПАНАМСКИЯ КАНАЛ

от РАМОН САНЧЕС ПАРОДИ

На 12 август 1903 г. Колумбийският сенат реши да не ратифицира договора Бран-Хей, подписан във Вашингтон на 22 януари същата година, който такаше да бъде ратифициран.

Това решение бе предшествувано от една безсрамна кампания от дипломатически напаст срещу колумбийското правителство от страна на североамериканското правителство, в която бяха използвани всички видове заплахи.

На какво се дължеше този интерес на Съединените щати към договора? Всичко бе свързано с построяването на Панамския канал, тъй като по онова време по-късно създадената Република Панама беше част от Колумбия и североамериканският империализъм търсеше концесии, които щяха да му позволят да го построи.

Колумбийското правителство отказа да сключи със Съединените щати договор, предоставящ необходимите концесии, необходими за построяването на водния път — при ус-

ловие, че той, договорът, няма да засегне суверенитета и териториалната цялост на Колумбия.

Въпреки това някои клоуни представяваха грубо нарушение на тези права. Ето какво гласяха, например, някои негови членове:

„Концесията ще трае сто години, които могат да бъдат продължени по единствена и абсолютна воля на концесионера“ (Съединените щати — б. р.)

„Контролът върху съоръженията ще бъде упражняван от Съединените щати в продължение на сто години, които също могат да бъдат продължени по единствена и абсолютна воля на концесионера“ (Съединените щати — б. р.)

„Ако Съединените щати сметнат за необходимо, могат да заемат островите Перико, Наос, Кулебра и Фламенко“.

„Защитата на Панамския канал се предоставя на Колумбия, но при някои много сериозни обстоятелства Съединените щати имат правото да действуват по своя собствена инициатива“.

На нас, кубинците, не са ни неизвестни последствията от подобни „споразумения“ с могъщия съсед.

Още страдаме в Куба от откъсването на част от нашата територия — морската база Гуантанамо, предоставена на Съединените щати по силата на споразумение, подписано в сян-ката на байонетите на „морските пехотинци“ и зависещо „от единствената и абсолютна воля“ на Съединените щати. Морската база Гуантанамо представлява две огнища на конспирация и провокации срещу кубинския народ, който за пръв път е господар на собствената си съдба.

Подписването на договора средната силата съпротива на колумбийския народ. Групата знатни колумбийци, образувана от тогавашния президент на Колумбия Маронин, за да обсъди североамериканските предложения, заяви, че клаузите на договора предвиждат престъпване на част от територията на страната на чужда сила и че конституцията на Колумбия „не допуска подобно престъпване“; че трябва в нея да се внесат изменения, за да може да се направи такава престъпване.

Междувременно Вашингтон заплашваше да вземе въоръжени мерки срещу малката стра-

на, ако североамериканските предложения не бъдат приети. Бран, колумбийският шарже дафер във Вашингтон, съобщил следното на своето правителство:

„Комисията по външните работи при Сената твърди, че ако Колумбия е готова да разреши въпроса по задоволителен начин, правителството на Съединените щати може да се спорираме направо с компанията на канала, да премахне Колумбия от пътя си, да експроприра онази част от нейната територия, която е необходима за построяването на канала, и като оправдание за тази стъпка да приведе всеобщата международна полза от канал...“

Президентът Рузвелт е решителен привърженик на Панамския път и като се има предвид неговия импулсивен и невъздържан характер, може да се предположи, че проектът на сенатора Кълъм съвсем не го отравя.

При тези заплахи, колумбийското правителство отстъпи пред давлението на янките и нареди на своя шарже дафер да подпише договора.

Въпреки това обаче колумбийският народ се противопоставяше на неговото ратифициране. Когато този въпрос се обсъждаше в Сената, дипломатическият представител на Съединените щати в Богота изпрати няколко ноти до колумбийското правителство, опитвайки се да наложи волята на империалистите.

В своите ноти североамериканският пълномощен министър

казваше, че „... всяко изменение (на договора) би представлявало нарушение на Закона Спуун и следователно не било приемливо“. В друга нота: „Ако Колумбия отхвърли този договор или протана безкрайно неговото ратифициране... американият Конгрес би могъл през идната зима да вземе мерки, които биха събудили мъка у всеки приятел на Колумбия“.

С друга дума, заведението на янките имаше претенция, че североамериканските закони са в сила не само в Съединените щати, но извън тях, че определят действията и решенията и на колумбийското правителство. Чудесен пример за „самоопределение“ в империалистически стил! И когато това „самоопределение“ не беше възприето, тогава прибегнаха до преките заплахи. Тъй че защитата на правата на един малък народ представляваше за янките „неприятелски“ акт по отношение на могъщия съсед.

Не се е променила много империалистическата политика, политиката на империалистите от началото на века. В 1962 г. Куба също „наруши“ законите (на североамериканските монополи например), когато в защита на своя суверенитет забрани нейните богатства и плодове от труда на народа и да отиват в кесите на североамериканските монополистични групи.

На 12 август 1903 г. колумбийският Сенат реши договора да не се ратифицира. Много скоро империалистите намериха начин да осъществят своите агресивни планове срещу този лати-

ноамерикански народ. Бившият мексикански дипломат Исидро Фабела разказва в своята книга „Съединените щати срещу свободата“ от която са взети повече от данните в тази статия, как е бил подготвен заговорът за това престъпление.

На 9 октомври същата година авантюристът Буно Варилла се срещна с президента Теодор Рузвелт, с когото разговори. На 15 октомври се състоя втора среща, този път с държавния секретар на Съединените щати Хой, който уточнява с Буно Варилла последните подробности, обещавайки му, и то по силата на договор с американското правителство, съдействието на американските бойни кораби — в случай, че Колумбия се опита да си запази територията на Панама.

На 3 ноември в град Панама се обявява отделянето от Колумбия и събитията започват да се развиват с необичайна бързина. За 48 часа Съединените щати признават независимостта на Панама.

На 13 ноември Съединените щати признават „де факте“ правителството на Панама. Пет дни след това държавният секретар Хой сключва с Буно Варилла, назначен за пълномощен министър във Вашингтон, един договор, по силата на който на Съединените щати се предоставят всички концесии, предвидени преди по договора Бран-Хей. Този договор е още по-обременителен от предишния. Съединените щати поемат „задължението“ да гарантират независимостта на Панама“, тоест да

пазят канала с всички средства. Зоната на канала бе отстъпена от Съединените щати завинаги и с всички права, като в действителност панамското правителство се отказваше от своите суверенни права върху тази територия.

Тъй се роди Република Панама, с ограничен суверенитет: в резултат от предателството на един авантюрист, Съединените щати командуват страната, за да защитават своите интереси в Канала. Нейните управници винаги изпълняват желанията на империализма. Близо 60 години след тези събития Панама още не може да упражнява своите суверенни права над Зоната на Канала. Същото става в голяма част от латиноамериканските страни. Колумбия, която става жертва на ма-неврите на Съединените щати, също покорно се прегъва пред заповедите на янките. Бъзга колумбийските управници се примирява с колониалния грабеж на империалистите. Днес се подчиняват на заповедите-ския глас на Вашингтон, който им нарежда да съкратят с Куба.

Днес наследниците и приемниците на Теодор Рузвелт и Буно, в лицето на Кенеди и Ъорас Камагро, се събират на „конференция на външните министри“, за да приложат санкции срещу кубинския народ — след като виднаха саможалото срещу трулхилското правителство в Санто Доминго.

(Из Кубинския в. „Нотиснас де оя“ от 9 януари 1962 г., с незначителни съкращения)

в-к „БОРБА“

Стр. 4 бр. 15 от 3. II. 1962 г.